

Največji slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
- in the United States:
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 56. — STEV. 56.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 8, 1918. — PETEK, 8. MARCA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Japonska in Amerika.

— 000 —

JAPONSKA MORA SEDAJ ODLOČITI ZADEVO Z ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI. — AMERIKA ČAKA NA INTERVENCIJO. — LENINOVE VLADE BO KMA LU KONEC. — VOJNI Z JAPONSKO BI SLEDIL RUSKO-NEMŠKI MIR.

— 000 —

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 7. marca. — Združene države so povedale Japonski svoje stališče glede intervencije v Sibiriji in sedaj čakajo prihodnjega koraka.

Iz virov, ki so v ozkem stiku z japonskim poslaništvo, se je izvedelo, da se bo obvestilo Združene države, da se Japonska odloči odpeljati svoje čete navzlie opoziciji.

Nikakor se ne more vedeti, kaj namerava Japonska storiti. Vse slopi samo na domnevanih. Nekateri misljijo, da bo vdrla v Sibirijo, zlasti še, ker se s tem strinjajo zvezniki; drugi pa zopet misljijo, da Amerika ne mara prilosti in nekateri krogli celo temu nasprotujejo, zaradi tega se bo vsaj za čas odložilo z intervencijo.

Popolnoma pa se zavedajo, da Japonske ni mogoče zadržati, ako se zavzame, da izvede namere.

Amerika priznava, da Japonska o tem razmišlja, in je popolnoma mogoče, da bo o tem podala izjavu, kako velik obseg bodo zavzele operacije.

Na vse načine pa poskušajo Združene države dopovedati Rusiji, da ne nameravajo nikake intervencije pri slovenskih narodih, ne na vzhodu, ne na zapadu.

Leninovo izdajstvo in njegov poskus, prodati Rusijo Nemšiji, nudi največji razlog proti japonski intervenciji v tem času.

Nekateri pa se zopet boje, da se bodo Rusi, spominjajoče se še zadnjega udaca od Vzhoda, pridružili Leninovi politiki in se bodo združili z nemško armado ter bodo šli v boj proti Japonski in ravno tako tudi proti drugim zveznikom.

Pričakuje se pa, da bo Lenin odšel. Za gotovo se pričakuje, da bo prišla na površje druga ruska vlada. Tukajšnja vlada pa bo poskušala ovreči rusko-nemški mir, dasiravno je tako podjetje zelo težavnno.

Nemško postopanje v Rusiji obsojajo v Švedski in v Nizozemski. Švedska se bo morebiti poslužila prilike in bo šla proti Finski, ki je bila nekdaj del Švedske in je tudi prebivalstvo v veliki meri švedsko.

— Ako more kaj povečati možnost bodočih vojevanj, to gotovo zadavljene Rusije, — piše "Nieuwe Courant" v Haagu.

— To je mir, ki je bil dosežen z bodalom, — je mnenje "Handelsblada".

— To je mir, ki ni mir in nastalo bo zopet novo alzasko-lotarsko vprašanje, — piše "Tijds".

"Telegraaf" pa zatrjuje: — Vsak desetih mirovnih pogojev, katere je stavila Nemčija, nosi znak nesramnosti, ki obdaja nemško vlado. —

Ker se je sklenil preliminarni mir z Rumunsko, poveča nemško moč in definitivni sklep ji bo odvzel vojaško breme na vzhodu.

Washington, D. C., 7. marca. — Nikakor ne sme preladovati napačno naziranje glede današnje situacije med Združenimi državami in Japonsko, ki ima namen poslati oboroženo silo v Sibirijo. Ako je javnost razburjena, je to manj zaradi zamotanga problema, kakor pa zaradi tega, da administracija proti svoji navadi ni pojasnila svojega stališča.

Kakoršnikoli dvom je obstajal, je bil posledice odsonosti vsake predsednikove izjave; in ker sam molči, ni nikogar v Washingtonu, ki bi govoril za njega.

Cela zadeva sloni na slediči izjavi:

— Japonska je vprašala za ameriško mnenje, ako smatra oboroženo intervencijo v Sibiriji za priporočljivo. Obenem pa je tudi vprašala za mnenje Anglijo, Francijo in Italijo.

Odgovoru na to vprašanje bi se sicer lahko izognilo z diplomatičnim izgovorom, toda predsednik noče stati ob strani. V petek je celo zadevo predložil kabinetni seji in je zadel na enotno mnenje proti temu, da bi se privolilo predlogemu načrtu. Ti nazori so se popolnoma strinjali z njegovimi.

Soglasno s tem je naročil izvrševalnemu državnemu tajniku Franku Polku, da sporoči ameriškemu poslaniku v Tokio, Rolandu Morrisu, da obvesti japonsko vlado o našem stališču.

To stališče pa je, da Združene države ne pritrdijo predloženemu načrtu. Toda ni se naravnost protestiralo in ni se podala nasprotujoča izjava. Podvzeli se bodo konraki, da se bo pokazalo, da se ne odobrava tako postopanje, ako pa se bo vdejstvilo, tedaj se bo to zgodilo brez dovoljenja in tudi brez sodelovanja.

ROJAKI, NAROCAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Nemčija in Finska.

Nemška vlada je podpisala mirovno pogodbo s Finsko. — Veliko navdušenje v Avstriji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemska, 7. marca. — Danes je bilo v Berlinu oficiellno razglaseno, da je bila podpisana mirovna pogodba med Nemčijo ter Finsko. Podpisane so bile tudi nekatere določbe glede trgovine in prevoza ter dodatni protokoli. Pogodba je bila podpisana danes.

Finska v svojih določbah v mirovni pogodbi izjavlja, da si ne namerava prisvojiti niti ozemlja niti teritorialnih pravic te ali one tuje sile brez dovoljenja Nemčije. Nemčija pa napravila temu izjavlja da bo zasigurala pri vseh silah priznanje poljske neodvisnosti.

Intervencijo Nemčije na Finškem in neprestano naraščanje nezadovoljstva proti Nemčiji na Švedskem kritizirajo nekateri neodvisni socialisti in liberalni člani rajaštoga — pravi neko berlinsk po ročilo.

Ko je objavil avstrijski ministrski predsednik podpisane preliminarni mirovne pogodbe z Rumunsko v avstrijski poslanski zbori, je reklo:

— Dovolite mi prispevno estitičati poslanski zbor. Vojna in politično sodelovanje Avstro-Ogrske z ujetimi mogočnimi zaveznički je privedlo do važne točke na poti, po kateri moramo iti, da bo moč dosegli splošni mir.

To poročilo so pozdravili navzoči v velikem odobravanjem.

Iz Bukarešta poroča, da je bila preliminirana mirovna pogodba podpisana v torki zveznički Baffetta.

Za Nemčijo je podpisal zunanjji minister Kuehlmann; za Avstrijo zunanjji minister grof Černin; za Bolgarijo podpredsednik Sobranja Mončilov; za Turčijo veliki vezir Tallat paša; za Rumunsko pa M. Cartetbojan.

Kitajska pomoč Japonaki.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Peking, Kitajsko, 6. marca. — V današnji kabinetni seji se je razpravljalo o tem, da bi se poslale v Sibirijo čete ter se je sklenilo, da se pošlje armada 20 tisoč Manžulov skupno z japonsko ekspedicijo.

Vojški guverner v kitajskem Turkestanskem poroča, da se Rusi in Nemci bratijo z mohamedanski domačini znamenom, da bi povzročili kake nemire.

Prevladuje bojanjen, da bo japonska ekspedicija povzročila mnogo diplomatskih problemov.

Potreba bolniških strežnic.

Washington, D. C., 7. marca. —

Generalni zdravnik Gorgas je sporočil Rdečemu križu, da potrebuje od sedaj do 1. junija 5 tisoč bolniških strežnic v vojaških bolnišnicah tukaj in na bojišču.

Rdeči križ je opremil kakih 7 tisoč strežnic, toda vsak dan se jih še več potrebuje. Od 80 do 90 tisoč registriranih bolniških strežnic v Združenih državah se bo po Gor-

gasovem mnenju rabilo v vojaških bolnišnicah okoli 30 tisoč.

Nov planet.

Bern, Švica, 7. marca. — Lobservatorija heidelbergske univerzitete v Nemčiji se poroča o zelo zanimivem astronomičnem razkriju. Pred kratkim so našli nekaj majhen planet, ki ima svojo pot med Marsom in Jupiterom in ki ima s seboj tudi luno. To je edini asteroid, katerega spremlja astela.

Zapadna fronta.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 7. marca. — Oficielle krogli v Londonu so danes zelo pozorni, vspriči izvarenedno važnih vesti, tikajočih se novoimenovane nameravane nemške ofensive.

Maršal Haig je, kakorznano, primerno pripravljen in njegova dnevna poročila so dovedla do trdnega prepričanja, da je zelo zdravo presenečenje prihranjeni za sovražnika, kadar bo udaril.

Washington, D. C., 7. marca. — Kralj pravi poročilo, katero je poslala srbска vlada z otoka Krka in ki ga je danes objavil srbski časnikarski urad, so Avstriji obdelovali možke, žene in celo otroke.

Maršal Haig je, kakorznano, pripravljen in njegova dnevna poročila so dovedla do trdnega prepričanja, da je zelo zdravo presenečenje prihranjeni za sovražnika, kadar bo udaril.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Maršal Haig je, kakorznano, pripravljen in njegova dnevna poročila so dovedla do trdnega prepričanja, da je zelo zdravo presenečenje prihranjeni za sovražnika, kadar bo udaril.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Obešanje v Srbiji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 7. marca. — Kralj pravi poročilo, katero je poslala srbaska vlada z otoka Krka in ki ga je danes objavil srbski časnikarski urad, so Avstriji obdelovali možke, žene in celo otroke.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Baltiške province in nemške aspiracije.

VLADAJOČI TEVTONSKI RAZRED JE V BALTIŠKIH PROVINCAH ZATIRAL DOMAČE PREBIVALSTVO. — KURSKA, LIVONIJA IN DEŽELA ESTOV SO SE SKOZI STOLETJA NAHAJALE V KREMLJIH NEMŠKIH IZKORIŠČEVALCEV. — ZGODOVINA TEH POKRAJIN IN NARODNOSTNA GIBANJA. — POSLEDICE SEDANJEGA PREGAŽENJA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Sedanji pohod Nemčije v Rusijo pridobiva nazaj vojaško zavojevanje baltiških provinc v imenu krščanskih kulturi in vladu dežele, katere so zavojevali nemški militarično-meniški redi pred sedmimi stoletji — nemških interesov.

Domače kmečko prebivalstvo ne-nemškega izvora v teh deželah se je stalno zatiralo od tedaj naprej od strani meča, ki je bil bojevita meniška organizacija, slična Temnemških baronov, ki so si znali ohraniti bistvo moči kljub plarjem in bolniškim bratom iz Križarskih vojn.

Z ustanovljenjem Rige v pričetku 13. stoletja je pričel ta red z osvojevanjem Estonije in Livonije. V zadnjih provinci si je nadel še poleg tega nalogu preganjanja Rusov, ki so že pripravljali gibanje proti Baltiku, ki se je izvrzlo pozneje pod Petrom Velikim. Počasi so raztegnili svojo moč nad domaćim prebivalstvom, izgnali Ruse, združevali Litvince na jugu ter konečno, leta 1346, kupili zadnjo dansko kolonijo — Reval.

V tem času se je nemški križarski red trdno ustavil v Livoniji in Estoniji in zmanjšanje moči, ki ga je trpel ta red od časa do časa, je bilo vedno v interesu aristokracije ali pa vladajoče hiše kakve druge države, nikdar po v interesu nesrečnih Letov in Estov.

Boji so se pričeli krog leta 1880. V revoluciji leta 1905 so bile vse te baltiške province razburjene ter so imeli njih kmetje priliko upreti se ob istem času proti nemškim baronom, ki so bili njih neposredni ekonomski zatiralec proti birokratičnemu tiranstu Petrograda.

Na to prošnjo je kajzer odgovoril:

— Obupni kriki, ki prihajajo vedno bolj pogosto na naša ušesa, ne bodo ostali neuslušani. Uspešne odredbe je treba ukreniti, da se zavaruje mučeno prebivalstvo pred požiganjem in plenjenjem roparskih drhal ter napravi konec stanju popolne nepostavnosti.

Dva dni preje je rekel dr. Stresemann, nemški liberalci, v nemškem drž. zboru:

— Baltiško Nemčijo se je klalo raditega, ker je nemška!

Grof Hertling je pretekli teden objavil, da Nemčija ne bo skušala ohraniti zase Litvo in Estonijo. Kljub temu pa je precejšnja stopnja suverenosti nad temi deželama od strani Nemčije vrjetna, če bo nemški cesar uspešen v svojih načrtih glede ruskih baltiških provinc, poleg nemške kontrole nad Kursko in Litvo. Ti dve deželi naj bi imeli po izjavi grofa Hertlinga "samovlado". Kake vrste pa bi bila, je stvar — hodočnosti.

Kaj dobiva Nemčija na svoji poti proti Petrogradu? Kake pravice ima do tega, kar ji bo brez dvoma padlo v reke? V koliki meri je "baltiška Nemčija" v resnici nemška?

Dodim potiska desno krilo nemških armad v Ukrajino, ki je bila nominalno skozi zadnjih štirinajst dni nevtralni prijatelj in ekonomski zaveznik centralnih zaveznikov; dodim potiska nemški centrum skozi Poljsko in Litvo, polneč narodnjake teh dežel s strahom, da ne bo prišlo nikdar več na solnčno luč to, kar je enkrat prišlo pod senco črnega orla, pregaža nemško levo krilo baltiške province.

Kurska, ležeča med Istočno Prusijo ter reko Dvino, je bila osvojena od Hindenburga v poletju 1915; Livonija, na jugu in izoku zaliva pri Rigi, z glavnim mestom Rigo ob zalivu, je že v veliki meri pregažena. Estonija, med Livonijo in Petrogradom, je naslednja na vrsti ter ima le malo upanja, da ubeži usodi. Te province obsegajo nekako 36.000 kvadratnih milij ter štejejo nekako 2.700.000 prebivalcev.

V vseh teh provinceh so Nemci v naravnost smešno majhni manjšinah.

Zadnje številke cenzusa carske Rusije določajo nemško prebivalstvo Kurske na nekako osem odstotkov celo-kupnega prebivalstva; v Livoniji ni Nemcov več kot sedem odstotkov; v Estoniji jih je nekako 3 in pol odstotka.

Najti je tudi manjšine Rusov, Švedov, Poljakov in Židov. Pretežno večino prebivalstva teh province, katere se hoče sedaj podrediti nemški suvereniteti in ki so bile pod vlast nemških baronov skozi 700 let, dočim ni domače prebivalstvo niti slovansko, niti nemško — pa tvorijo Leti in Esti.

Leti, ki predstavljajo 80 odstotkov prebivalstva Kurske ter mogoče 45 odstotkov prebivalstva Livonije, so precej sorodni Litvincem ter tvorijo z njimi in iztrebljenimi prebivalci stare Prusije takozvano "baltiško pleme", kot ga imenujejo nekateri etnologi. Njih jezik — razlik med letščino in litvinščino so številne, vendar pa le dialektične — je mogoče najbolj starinski indoevropski jezik, ki se sedaj še govori. Plemensko pripadajo drugim evropskim plemenom, katera se ponavadi označujejo kot Arijci ter s stališčem nekako med Germani in Slovani.

Esti, ki predstavljajo nekako 40 odstotkov prebivalstva v Livoniji ter 80 odstotkov v Estoniji, pa sploh niso indo-evropskega izvora.

Plemensko in jezikovno so tesno zvezani s Finci ter predstavljajo nalič Fincem, Madžarom in Turkom plemenima iz severne centralne Azije, ki so nastanili v Evropi v času preseljanja narodov.

Pionirji nemške kulture ob Baltiku so bili trgovci Hansa, ki je bila trgovska družba, politično organizirana ter v posesti številnih mest. Op. ured.), ki so v spremstvu par misjonarjev obiskali obale izliva pri Rigi že v pričetku 10. stoletja.

V nadaljnjih stotih letih je bilo opaziti trgovsko tekmovanje od strani Dancev, a slednji so pologoma izgubili na teh pred bolj podjetnimi Nemci. Ko so torej v prizorili nemški vitezi ter v njih družbi nemški Križarji

Znano je, da so bili nemški gospodarji baltiških provinc med najmočnejšimi oporniki tiranstva in reakcije v Rusiji. Zasledujte imena odličnih zatiralev, tiranskih ministrov in govorjev, ki so bili tekem devetnajstega stoletja največji škodljivci prostost ljubežnih elementov v Rusiji in — našli boste, da je bil velik odstotek teh nemškega rodu. V zadnjih letih je ruska vlada vprizorila par sporadičnih in polovičnih poskusov, da izboljša položaj baltiških kmetov, a ni bila pri tem niti malo uspešna.

Oživljene narodne kulture na Litvinskem v zadnjih

Bliža se
spomlad.

Spomladansko čiščenje je pred durmi. Ali ste pripravljeni? Ena najboljših priprav za odstraniti prah in smeti je Electric Vacuum Cleaner.

S krtačo se pritrdi prah in obriba predmete. Vacuum Cleaner pa izvleče prah iz predmetov in jih izboljša. Cena z vsem je od \$30.00 dalje.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street
Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public
424 Broadway | 124 West 42d Street | 362 East 149th Street
126 Delancey Street | 151 East 86th Street | All Show Rooms
10 Irving Place | 15 East 125th Street | open until midnight

Slučaj je razkril zlato v Californiji.

Zlato je razkril v Californiji pred sedemdesetimi leti James Wilson Marshall, ki je bil rojen v državi New Jersey, a šel pozneje na Zapad ter se nastanil na mestu, kjer se nahaja sedaj Sacramento. Ko je razstreljeval skale, da napravi temelj za poslopje, je zapalil med dskalami zrma, ki so se mu zdela, da obstajajo iz zlata. Uzorec teh zrn je nesel generalu Sutter na Suttr'er fortu in ta je vprizoril poskuse, potom katerih se je dogralo navzočenih dragocenih kovin v tej pokrajini ter sploh v Californiji.

Temu razkritiju je sledilo vso-povsod divje razburjenje in blazno vrvenje leta 1849 je privelo na tisoče prospektorjev in pustolovcev vseh barv v Californijo. Marshall ni imel nikakega dobička da svoje najdbe ter bi svoje zadnje dneve gotovo preživel v bedi in pomanjkanju, če bi mu država California ne dovolila majhne penzije, katero je dobival do svoje smrti.

Razkritju zlata v Californiji pa je sledilo veliko priseljevanje v deželo, ki je postala bogat in obljudena ne vsled mamečega zlata, temveč vsled drugih faktorjev boj trajne vrednosti.

Slon, ki je povzročil vojno.

V prepričanju, da živi Buda zoper v telesu nekega belega slona, je bila izvojvana v šestnajstem stoletju milicevalna vojna med državami Siam in Pegu za posest tega slona. Boj je šel naprej skozi celo generacijo, tekmo katere je zasedlo pet kraljev prestol edinole z usodo, da padejo s tisoči svojih podanikov. Beli slon je izvanredno redka priča, ter je čisto navaden aličino, ki ni nikakor snežobele barve. Leta 1882 je Barnum za ceno \$200,000 privzel enega iz Siamia, seveda ne iz verskih motivov.

Zgodovina starodavnih vojn po-gosto omemja slone. Rimski armade so bežale pred sloni, ko so se slednji prvič pojavili v bojih s Kartaganci, a s pomočjo planenje se so kmalu naučili zloniti naval teh velikih živali. Aleksander Veliki je naletel na njih pri svojem za-vojovanju Azije.

Slon izgleda bedast in njegovi možgani so majhni v primeri z njego velikostjo; kajti veliki so tako kot človeški, a kljub temu je slon visoko razvit ter je le malo živali tako inteligentnih kot je slon. V Indiji jih rabijo kot to-vorne živali in njih gonjenci imajo neko praznovorno spoštovanje do živali, katere vodijo.

POZOR, SLOVENKE!

Potrebujem dobro, pridno in pošteno služkinjo oziromo gospodinjo Slovenko; plača dobrino. Imam pet otrok, fantkov, trije hodojijo v šolo in dve žene. Imam svoje lastno prijetno domovanje. V službu potrebe pošljem denar za vožnjo. Druge podrobnosti se domenimo pisemnim potom. To-rej, katero veseli, naj mi nemudoma piše na spodaj navedeni na-slov.

Tem potom odgovarjam na več pisanem, katera sem prejel zadnji čas od nekdanjih prijeteljev in znanec, kateri me vprašajo, če sem pravi ter kdaj in kje sem rojen. Rojen sem leta 1879 v fari Št. Jur pod Kumom na Dolenjskem, v Ameriko sem prišel z družino leta 1907.

S pozdravom
Martin Klučevšek,
R. D. 7, Box 21, Johnstown, Pa.
(7-3-3)

Rada bi izvedela za naslov ANE PIRNAT, doma iz Zaverke pri Borovnici. Pred 14. leti sva skupaj dospeli v Cleveland, Ohio. Izvedela sem, da se nahaja nekje v okolici Pittsburgha, Pa., ali pa v West Virginiji. Prosim, če kdo ve za njen naslov, da mi blagovoli naznamit, ali naj se pa sama javi svoji prijateljici: Magdalena Amžlovar, 6111 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

FARMA NA PRODAJ.

57 akrov dobre zemlje v sredini slovenske naselbine na Willardu, Wis. 35 akrov je izčiščenih ter s travo posejanih, ostalo je lep gozd, 4 akre je oranžna zemlja. Na farmi je vse gospodarsko poslopje v dobrem stanju. Ako kateroga veseli, naj piše po podrobnosti. Vzrok prodaje je bolezni. Joseph Ule, Willard, Wis.

(7-8-3)

ooo
W. S. S.

Vojno-varčevalne znamke pomenijo: dolarje — na banki in preskrbovanje ameriških vojakov v zakopih.

Ako kupiš vojno-varčevalno znamko, skrbis za svojo bodočnost in branš čast dežele.

Z denarjem, ki ga najsigurnejše naložiš, delajo Zdravje municipio, grade ladje in preskrbujejo ameriške vojake.

S tem, ako kupiš vojno-varčevalno znamko, zadaš kajzerju udarec in si — kar tudi ni tako brezpomembno, celo plačan za to!

Pariške silhuete

RAZLIČNI TIPI MOŽKIH IN ŽENSK, Z RAZNIMI VARIACIJAMI, KI SO DANES REŠEVALCI CIVILIZACIJE. — CELI ZAVEZNIKI SVET CRPA SEDAJ SVOJ POGUM IZ FRANCIJE.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 8, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Neki pregorov se glasi, da ima vsak človek dve domovini, namreč svojo lastno v Franciji. V današnjih dneh pa ima Francijo na prvem mestu. Pariz je v tem letu milosti 1918 središče sveta, katerega imamo čast nazivati civiliziranim.

Celo sofistični prebivalci New Yorka, ki je vajan konglomerata ter pestrobarnosti različnih plemenskih tipov, jo račuden vsi-ričo kozmopolitnega značaja pariških bullevardov. Z izjemo sovražnika ter mogiče nekaterih najbolj oddaljenih Eskimo plemen, ga ni naroda na svetu, ki bi ne odposilj svojih zastopnikov v Pariz ali vsej v Francijo. —

Pred nedolgom časom sem obedoval v nekem gotovem mestu v vojnem ozemlju. Restavracija, v kateri se je delilo jedila, se je nahajala 1800 jardov od nemške fronte ter nemških zakopov, vselej resar bi se jo komaj moglo označiti kot popularno v običajnem smislu te besede. Kljub temu pa se je zbral ob edini dolgi mizi, v dosežni razdalji nemške artilerije, koje enakomerno zamolko streljanje je bilo razložno čuti, ljudi vseke vrste. Bili sta navzoči dve Amerikaniki, neki gentleman iz Japonske, neki princ iz Siama, neki mehiški urednik, nadalj časnikar iz Ecuadorka, njegov kolega iz Buenos Aires ter pisatelj teh vrstic, ki je bil kot večina dobrih Newyorečev rojen v državi Ohio.

Pariz je danes pol Amerikancev. Se dolgo predno so Združene države napovedale vojno, je na stotine ameriških državljanov pričelo delajo z Francijo. Danes pa jih je na tisoče, možkih in ženskih, v uniformah in brez uniform, ki posvečajo svoj čas, svoj denar in svoja energije pospešenju velikega dela zavezniške stvari. Že povest o samih njih uniformah bi napolnil celo knjigo, kajti večina Amerikancev je v vojaški ali napol vojaški oblike. Kljub temu pa jih je najti dosti, ki delajo brez znamenj, ki bi jih razlikovala od drugih. Ti so članji "moličeve armade", od katere so odvisne usode slišnih armad.

Francija je sprejela človekoljubno invazijo z gracio ter celo z navdušenjem. Francoski red je po svoji naravi gostoljuben. V namenu, da izvojujejo zmago v tej vojni, so Francije dvojno gostoljubni in že trpe vselej prevelike energije ouih, ki bi jim radi pomagali, spoznavajo vendar, da so napori novodošlecev dobro mišljeni in da tvori vse to ceno rešitve.

Bila je nekaj zelo odkritorska, dobromisleča ženska v Parizu, ki je prišla preko morja z izrečnim namenom, da pospeši poraz Nemčije. Bila je njena navada, da je letala naokrog z veliko naglievo po opravkih, ki so bili brez dvoma pristne važnosti. Nekega dne, ko je skusila ujeti vlak v podeželski železnicu, ki je ustavila ona neizprosna ovira, katero nudi zdravi francoski razum prsim onih oseb, ki se gnetejo k že itak prenapočnjenim viakom. Ženska je postala razburjena.

— Gospodina, — je zakričala v svoji najboljši francoski ter s tem nagovorila paznico, — pustite me skozi.

Paznica je zelo dvojljivo pojasnila, da to ni mogoče.

— Pa jaz se nahajam na zelo važni misiji.

— To je nemogoče, madama, — je odvrnila paznica neizprosna.

— Ha, — je vzključila ženska. — Misliš, da bi se moglo kaj takega zgoditi? In jaz sem prišla prav iz Arkansasa, da pomagan Franciji izvojevati zmago!

V tem trenutku je odprla paznica vrata.

— Oprostite, madama, — je rekla. — Mislila sem, da se peča s to zadevo general Petain.

Ne misli si, čitalj, da se Francija noruje iz Amerikancev, ki so prišli preko, da pomagajo izvojevati zmago. Ravnino nasprotne je res. Francije je hvalenica z ono ponosno hvaljenostjo, ki je bolj priznanje tovaristišta kot pa priznanje potrebe. Poleg tega pa sem še menila, da nas Francija resnično ljubi, dasiravno ji morda povzročimo pogosto bolesti s svojo nervozno nestrpnostjo.

Francosi so zelo miren narod, dasiravno ne veljajo za take. Boljšo rečeno pa so Francosi filozofičen narod. Francos je ne žalosti dosti glede te ali one stvari. Če ne bo šlo na ta način, bo šlo mogoče na drugi. Ne! Eh, bien! To je stvar nebes ali pa — pekla. V vsakem slučaju je za človeka najboljše, če si preveč ne beli glave glede cele stvari. Dokler je se nekaj vina in nekaj tobaka, zakaj bi človek skušal preobrenti celo svet?

Tak je vaš tipičen Francos, seveda z variacijami. Tak pa ni vaš tipičen Amerikanec! Kaj? Prepustiti stvar usodi, slučaju, ali pa celo vragu? Za vrata nikdar! Kaj pa, če bo šlo tako naprej skozi nadaljnih 2000 let? Ali nismo v petih generacijah zgradili kontinenta! Dajte nam oni pik in lopato — in videli boste, kako bo fréalo blato! Predvsem pa se spravite s poti ter nam dajte prost po pot.

Oba temperamenta imata seveda svoje dobre strani in ponavadi prihajajo na dan te dobre strani iz surovega in nenadnega kontakta z vojno. Nekaj sta se neki francoski seržant in neki ameriški seržant v družbi napila. Amerikanec je pristal na železnicu, Francos pa v bolnici. Nekaj tednov pozneje, ko sta oba zopet prišla k zdravju in ugledu, sta se zopet srečala.

— Hej, — je vzključil Amerikanec, — poskusiva se enkrat. Prvič sva se šele na pol spoznala.

Eina glavnih ovir na poti k popolnemu sporazumevanju med francoskimi in ameriškimi vojaki je seveda razlika v jezikih.

Tako je bil naprimer neki ameriški šofer, ki je ustavil domaćina na cesti ter ga pričel s skrbno naučenimi frazami povpraševati po poti v neko bližnjo francosko vas. Domačin je hitro pričel z govorom ter vse tudi spremjal s primernimi kretnjami.

Amerikanec se je nekaj časa sumljivo oziral vanj, nato pa je rekel jezno:

— Le naprej, le psuj me! — Na srečo sem pozabil svoj slovar doma!

Pa saj sem hotel govoriti o Amerikancih v civilnih ali napol civilnih službah, ki pomagajo pri vojevanju vojne proti Nemčiji. Tako je najti enega, od rekonstrukcijskega delavca v ogroženem ozemlju pa do mlade ženske v pariški tornici za konserve, ki bi ne doprinesel gotovih črt za to, da se nahaja tam. Stevilni njih so pustili za seboj lepo domove, varna življenja, ustvarjajoče, zanimive in konstruktivno koristne karijere, da izvršujejo dolžnosti, ki so pogosto štipidne, včasih naporne ter več kot pogosto zvezane z nevarnostjo. Nekateri panoge nevojaškega vojnega dela so brez dvoma zanimive, dočim so nekateri ob gotovih časih celo razburljive. Večina dela, izvršenega za bojnimi črtami, pa je garanje, čisto in preprosto garanje. To je garanje z neobhodno potrebnim ter pogostim vzvišenim namenom, a ostane kljub temu garanje. Mlade Amerikanke, ki se zbirajo v Franciji v tako navdušujočem številu, ki so poležil izuziv na heroični službi in ki so pripravljene dati svoja mlada, si jajna življenja tako rade volje kot njih bratje v zakopih, bi morale vedeti, bi morale biti posvarejene, da gredo garanju nasproti in da bodo veliko bolj potrebovale poguma ženske, ki pomiva in kartci poda kot pa navdušenje, ki jih polni sedaj. Cela vojna ni nič druga kot velikansko garanje. To je tudi eden izmed vzrokov, zakaj se Nemci tako dobro počutijo pri tem.

Skoro vse ameriške ženske, ki se nahajajo sedaj v Franciji, so prišle semkaj s kakim določenim namenom, katerega vrše s pogonom in vstajnostjo, katero je komaj mogoče omeniti. Bila je neka mlada ženska, ki je prišla po njeni lastni izjavi, "da pomaga zavezniškom na splošen način", — a ta ženska je bila odločno izjema. Večina vojnih delavcev v Franciji izvrsuje majhne, specifične, neopaz-

Prvovrstni fonograf vsem dostopen.

POSEBNA UVEDBENA PONUDBA
SAMO ZA KRATKE CAS.

ZADNJA, najnovjša, letna fonografska brez ročna VIVO-
PHONOLA, na nizko ceno. Instrument, ki ima kot najboljši fonograf za \$100.00 in ki je tako poceni, da si ga lahko vrnemo nabaviti, to je VIVO-
PHONOLA.

Vsekaj naj se zahava z godbo v svojem domu. Namesto izdelovalce VIVO-
PHONOLE je bil upravljen na trgovinu prvovrstni fonograf za naj-
nižjo ceno, približno \$25.00. Sedaj nudimo publiku v za-
havo najboljši instrument te vrste.

POSEBNA CENA SAMO
\$14.95.

Stalna cena za ta instrument je \$25.00. Toda za kratke casove steveno razpoložljivo število za posebno uvedbeno ceno samo \$14.95.

Cena se bo takoj povzdela na določeno ceno \$25.00, kakorhto bomo razdelili našo naravnost vrednostno izmed vseh. S tem bomo do-
zvedeli, da bodo budje goroviti o velikih pred-
nostih VIVO-
PHONOLE. Ta instru-
ment je vreden \$50.00.

Sestavljen je po novih principih — v njem so kombinirane vse ideje najboljših fonografov, kar jih je na trgu — vsekaj ga siši, se ne čudi: tako glasen, čist, bogat in naraven glas; tako izborn v izdelavi, prvo-
vrstni mahagoni les, prvo-
vrstni švicarski motor. Držalo je tako prizeleno, da se lahko igra na njem vsak rekord. Columbia, Pathé, Victor ali Edison. Izberite si katerikoli rekord, ki ga morete kupiti, vsekaj igra VIVO-
PHONOLA.

PROSTA POSKUSNJA VSAKEMU.

Mi smo tako veseli vseh lastnosti VIVO-
PHONOLE — da boemo, da bi ga vsak izdelovalec, ki je na trgu — vsekaj ga siši, se ne čudi: tako glasen, čist, bogat in naraven glas; tako izborn v izdelavi, prvo-
vrstni mahagoni les, prvo-
vrstni švicarski motor. Držalo je tako prizeleno, da se lahko igra na njem vsak rekord. Columbia, Pathé, Victor ali Edison. Izberite si katerikoli rekord, ki ga morete kupiti, vsekaj igra VIVO-
PHONOLA.

C. O. D. Izbrali instrument en teden. Če mu končate tedna po boste z njim po-
potrebovali, in če boste mi-
stili, da ni tam strelko vreden kot vsak tak storj za \$100.00 nam ga po-
slite nazaj in mi vam bomo vrnili denar.

REKORDI BREZPLAČANO.

Naročite svojo VIVO-
PHONOLE. Mi šelimo, da se tako sega-
nite živo. Pokažite jo svojim pri-
ateljem ter jim dajte priložnost raz-
veseljevati se z njo. Izdelovati god-
bo. S tem, da vam prodamo en in-
strument, ki bomo prodali se veliko v
vsi sosedstvini. Prvemu odjemalcu
v vaši sosedstvini bomo dal poseben
dator dvanajst selekcij (rekordov po 75
centov) z vsako VIVO-
PHONOLE, ki je naročito. Ta poseben dar dvanaj-
st selekcij je samo za par dni in
sicer za prvega odjemalca vsakega
kraja. Izpolnite tako POSKUSNI
kupon, ki je spodaj, pošljite ga nam
ter priložite en dollar. S tem boste
postali naš prijatelj za veliko, veliko

SESTAVLJEN.

UNION SALES CO.
1757 W. Superior St.,
Chicago.

REZPLAČAN

POSKUSNI KUPON.

Datum..... 1918

UNION SALES CO.,
1757 W. Superior St.,
Phonograph Department 120
Chicago.

Gospodje:

Priloženo vam posiljam en dollar.
Pošljite mi vašo VIVO-
PHONOLE na poslovno ceno \$14.95.
Vrednost \$13.95 bom plačal C. O. D.
Za vrednost instrumenta vred posiljite BREZ-
PLAČAN dvanajst zbirki z oznam na
vase punčadi. Prvemu odjemalcu v
tem kraju. Če na brem koncem enega
tedna v VIVO-
PHONOLE zadovoljen,
imam pravico, vrniti jo vam ter do-
biti nazaj denar.

Ime.....

Naslov.....

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Kje je IVAN PINTER iz Laške-
ga trga na Štajerskem? Sestra
ga prosi, da se ji ogliši prej ko
mogoče na označeni naslov:
Eva J., General Delivery,
Johnstown, Pa. (6-11-3)

ROJAKI NAROCAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI SLO-
VENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ

LISTNICA UREDNIŠTVA.

M. K., Washington, Pa. — Prvi-

krat je bil izvoljen Woodrow

Wilson za predsednika leta 1912

in je nastopal svoje mesto l. 1913.

v drugi je bil izvoljen 1916 in je

prisel nadaljevati svoj drugi ter-

min 1917.

J. T., Koehler, N. Mex. — Li-

berty Loan lahko izmenjate, ka-
dar hočete.

On jih potrebuje sedaj!
Vi jih boste potrebovali po vojni.

KUPUJTE
VOJNO VARČEVALNE
ZNAMKE
OBVEZNICE VLADE ZDRAŽE-
NIH DRŽAV.

Nosijo štiri odstotne obresti, pla-
ljive na četr leta.

Lahko pričnete

S PETINDVAJSETIMI CENTI,

če kupite varčevalno znamko

Združenih držav.

Vaš poštar, vaš bankir, vaš časopis

in številno drugih prodajalnih a-
gentur vam bo povedalo vse glede

teh znamk. Oglejte si jih!

TO JE VAŠA DOLŽNOST.

TO BO OHRANILO ŽIVLJENJE

TO

Darovana.

ZGODOVINSKA POVEST IZ DOBE SLOVAN. APOSTOLOV
SV. CIRILA IN METODA.

Ceski napisal Alojzij Destal.

I. Janstvo se imenuje takaj Meluzina.) To vprašanje je govoril nekdo s tako gromično glasom, da bi se bila gotovo prestrala celo belkasta breza, če bi bilo mogoče. V gozdu se oglaši čuk; včasih se začuje udih pokanje vej, ki jih imeni veter. V plasti zaviti mož postane, iztegne desnoico in dela, kakor bi sejal v poljske braze zlato pšenico. In vendar je bilo poletje in pozimje žita so dobro dozorela. A glej — iznova zamahne z roko in jo vzdigne visoko gori do oči. Od daleč se je videlo, kakor bi se po evertkah razspal bel prah ali kot bi na poljanu naletaval prvi sneg. Toda le malo časa se je tako videlo. Veter je zapahal ter odnesel beli prah, ta predčasni sneg.

Nočni potnik se upre vetrui z vso silo, palice zasadi v mehko zemljo in hitro stopa proti gozdu. Kmalu izgine v gozdu. Temena noč postahuje njegove besede in burja jih odnaša, dokler se popolno ne izgubi v brezkončni daljavici.

"Vi, nesmrtni bogovi, vi morate umreti? Bogovi nesmrtni! Naj besi sa vedno zapro usta temu lažniku in bogokletneču! Bogovi bo do včeno živeli in jaz ostanem nujnih verni služabnik. Pravim večno!"

Gozd je ponavljal z dvojnim odmetom vedno slabje in slabje: "večno — večno."

"Nisem li tako reselj? Večno — dokler me smrtonosna Morana ne

ZA POSEBNO CENO
LISTNICA IZ PRAVEGA USJNA
KOMBINACIJSKA DENARNICA
DENARNICA ZA DROBIJ IN ZAPISNIK

samo 50c.

Uvesti hodemo svoj bogat cenzus usnjene izdelkov — velikonočnih darov. Mi smo izdelovali usnjene izdelkov — ne pa prodajali na drobno — in prodajamo usnjene izdelke po novem načinu. Naš način je prodaja producenta konsumentu. S tem si prizadamo vse denar, s katerim bi se posredovali izkoristili.

To neprecenljivo listnico iz včasnega usjna nudimo za samo 50c.

25. Listnica vsebuje prostor za bankovce, denarnico za drobijo in zapiski, okvir za identifikacijsko kartu, opremljen z celodolgovno posebno številko, koader za leto 1918, prostor za trgovske vizitke, ter prostor za gledališke vstopnice. Da vam pokazemo svoje velike vrednosti, tam nudimo to drobeno listnico za bankovce in za drobijo za samo 50 centov.

A. LANDA & SONS CO., Manufacturers Dept. 106, Chicago, U. S. A.

poklicke v svoje kraljestvo, toliko kloni, sklene roki na prsih in nječa se bom trudil, da vi, bogovi, gova usta šepečejo besede za moji ljubljenci, niti za hip ne iz hvale.

"Našem nebu je plavala luna ljudstvo vedno donašalo bogatih in spremjaljo jo je nebrojno kraljelo zlatnih zvezd. Po viharju je bilo tiko, mirno. Lahen vetrje je

zasevkoval, da bi je bilo clevero po gozdu.

"Bogovi! Pravijo, da ste premagani ter da naj verujemo v drugi bogove. O, nikdar, nikoli in leži k potoku ob potoku, kjer prehajo ostali bogovi. Tam na verili, ko bi vsi zapustili vaše gubre, sem ti pripravil najlepše je, ko bi vam nič več ne primasali darov, jaz, pravim jaz, vaš zvesti.

"Ob gozdu se je zopet pokadilo. Čaravnik je zamahnil z roko ter Čaravnik je zamahnil z roko ter vrgel tuleči Meluzini pest pšenice. Način je premoglo — čustvo. Saj je tudi obljubil bogom velik dar — lastno dete. In kar duhovnik Dub enkrat obljubil, to izpolni, če bi moral dati tudi premoženje, življenje, da vse, kar mu je milo in draglo. Ta obljuba ne imel, kar bi vam mogel dati, darjujem vam lastno dete..."

"Iz gozda se začuje skrivenost odimev njegovih besed: "Lastno dete..."

"Čaravnik se stresne, desnica manahne. Trdno je bil prepričan, da ponavljajo bogovi njegove besede.

"Veter žiga vedno ostreje ter raznaša moko po polju in logih. "Da, lastno dete", šepeče mož v gozdu, "lastno dete vam dan, Mož se radostno nasmeja, ko vidi, da Meluzina prejema njegov dar, da ga ne zavrača.

"Kolikor bolj se približi čaravniki črnemu lesu, tem bolj ponehava veter in slednje res utihne ter zaspri. Krone visokih dreves na moju uspavanko.

"Meluzina, prejela si svoj dar, vsaj sem ti tudi daroval moko iz najlepšega zrna. O, jaz vem, da temno moč, a takoj obrne pogled so njen blagodarni bogovi še na klonjeni, da obrača Triglav na meč ob pasu.

"Nas svojo prejasono glavo. Hvala Bil je res že starček, a vendar je še vedno svež in poln moči. Njegovi udje so močni kakor jeklko, prsa kakor iz železa. Na obra-

ščivnostni mož se globoko pri-

Dobro dobitje!

Veter žiga vedno ostreje ter raznaša moko po polju in logih. "Da, lastno dete", šepeče mož v gozdu, "lastno dete vam dan, Mož se radostno nasmeja, ko vidi, da Meluzina prejema njegov dar, da ga ne zavrača.

"Kolikor bolj se približi čaravniki črnemu lesu, tem bolj ponehava veter in slednje res utihne ter zaspri. Krone visokih dreves na moju uspavanko.

"Meluzina, prejela si svoj dar, vsaj sem ti tudi daroval moko iz najlepšega zrna. O, jaz vem, da temno moč, a takoj obrne pogled so njen blagodarni bogovi še na klonjeni, da obrača Triglav na meč ob pasu.

"Nas svojo prejasono glavo. Hvala Bil je res že starček, a vendar je še vedno svež in poln moči. Njegovi udje so močni kakor jeklko, prsa kakor iz železa. Na obra-

ščivnostni mož se globoko pri-

Dobro dobitje!

Veter žiga vedno ostreje ter raznaša moko po polju in logih. "Da, lastno dete", šepeče mož v gozdu, "lastno dete vam dan, Mož se radostno nasmeja, ko vidi, da Meluzina prejema njegov dar, da ga ne zavrača.

"Kolikor bolj se približi čaravniki črnemu lesu, tem bolj ponehava veter in slednje res utihne ter zaspri. Krone visokih dreves na moju uspavanko.

"Meluzina, prejela si svoj dar, vsaj sem ti tudi daroval moko iz najlepšega zrna. O, jaz vem, da temno moč, a takoj obrne pogled so njen blagodarni bogovi še na klonjeni, da obrača Triglav na meč ob pasu.

"Nas svojo prejasono glavo. Hvala Bil je res že starček, a vendar je še vedno svež in poln moči. Njegovi udje so močni kakor jeklko, prsa kakor iz železa. Na obra-

ščivnostni mož se globoko pri-

Dobro dobitje!

Veter žiga vedno ostreje ter raznaša moko po polju in logih. "Da, lastno dete", šepeče mož v gozdu, "lastno dete vam dan, Mož se radostno nasmeja, ko vidi, da Meluzina prejema njegov dar, da ga ne zavrača.

"Kolikor bolj se približi čaravniki črnemu lesu, tem bolj ponehava veter in slednje res utihne ter zaspri. Krone visokih dreves na moju uspavanko.

"Meluzina, prejela si svoj dar, vsaj sem ti tudi daroval moko iz najlepšega zrna. O, jaz vem, da temno moč, a takoj obrne pogled so njen blagodarni bogovi še na klonjeni, da obrača Triglav na meč ob pasu.

"Nas svojo prejasono glavo. Hvala Bil je res že starček, a vendar je še vedno svež in poln moči. Njegovi udje so močni kakor jeklko, prsa kakor iz železa. Na obra-

ščivnostni mož se globoko pri-

Dobro dobitje!

Veter žiga vedno ostreje ter raznaša moko po polju in logih. "Da, lastno dete", šepeče mož v gozdu, "lastno dete vam dan, Mož se radostno nasmeja, ko vidi, da Meluzina prejema njegov dar, da ga ne zavrača.

"Kolikor bolj se približi čaravniki črnemu lesu, tem bolj ponehava veter in slednje res utihne ter zaspri. Krone visokih dreves na moju uspavanko.

"Meluzina, prejela si svoj dar, vsaj sem ti tudi daroval moko iz najlepšega zrna. O, jaz vem, da temno moč, a takoj obrne pogled so njen blagodarni bogovi še na klonjeni, da obrača Triglav na meč ob pasu.

"Nas svojo prejasono glavo. Hvala Bil je res že starček, a vendar je še vedno svež in poln moči. Njegovi udje so močni kakor jeklko, prsa kakor iz železa. Na obra-

ščivnostni mož se globoko pri-

Dobro dobitje!

Veter žiga vedno ostreje ter raznaša moko po polju in logih. "Da, lastno dete", šepeče mož v gozdu, "lastno dete vam dan, Mož se radostno nasmeja, ko vidi, da Meluzina prejema njegov dar, da ga ne zavrača.

"Kolikor bolj se približi čaravniki črnemu lesu, tem bolj ponehava veter in slednje res utihne ter zaspri. Krone visokih dreves na moju uspavanko.

"Meluzina, prejela si svoj dar, vsaj sem ti tudi daroval moko iz najlepšega zrna. O, jaz vem, da temno moč, a takoj obrne pogled so njen blagodarni bogovi še na klonjeni, da obrača Triglav na meč ob pasu.

"Nas svojo prejasono glavo. Hvala Bil je res že starček, a vendar je še vedno svež in poln moči. Njegovi udje so močni kakor jeklko, prsa kakor iz železa. Na obra-

ščivnostni mož se globoko pri-

Dobro dobitje!

Veter žiga vedno ostreje ter raznaša moko po polju in logih. "Da, lastno dete", šepeče mož v gozdu, "lastno dete vam dan, Mož se radostno nasmeja, ko vidi, da Meluzina prejema njegov dar, da ga ne zavrača.

"Kolikor bolj se približi čaravniki črnemu lesu, tem bolj ponehava veter in slednje res utihne ter zaspri. Krone visokih dreves na moju uspavanko.

"Meluzina, prejela si svoj dar, vsaj sem ti tudi daroval moko iz najlepšega zrna. O, jaz vem, da temno moč, a takoj obrne pogled so njen blagodarni bogovi še na klonjeni, da obrača Triglav na meč ob pasu.

"Nas svojo prejasono glavo. Hvala Bil je res že starček, a vendar je še vedno svež in poln moči. Njegovi udje so močni kakor jeklko, prsa kakor iz železa. Na obra-

ščivnostni mož se globoko pri-

Dobro dobitje!

Veter žiga vedno ostreje ter raznaša moko po polju in logih. "Da, lastno dete", šepeče mož v gozdu, "lastno dete vam dan, Mož se radostno nasmeja, ko vidi, da Meluzina prejema njegov dar, da ga ne zavrača.

"Kolikor bolj se približi čaravniki črnemu lesu, tem bolj ponehava veter in slednje res utihne ter zaspri. Krone visokih dreves na moju uspavanko.

"Meluzina, prejela si svoj dar, vsaj sem ti tudi daroval moko iz najlepšega zrna. O, jaz vem, da temno moč, a takoj obrne pogled so njen blagodarni bogovi še na klonjeni, da obrača Triglav na meč ob pasu.

"Nas svojo prejasono glavo. Hvala Bil je res že starček, a vendar je še vedno svež in poln moči. Njegovi udje so močni kakor jeklko, prsa kakor iz železa. Na obra-

ščivnostni mož se globoko pri-

Dobro dobitje!

Veter žiga vedno ostreje ter raznaša moko po polju in logih. "Da, lastno dete", šepeče mož v gozdu, "lastno dete vam dan, Mož se radostno nasmeja, ko vidi, da Meluzina prejema njegov dar, da ga ne zavrača.

"Kolikor bolj se približi čaravniki črnemu lesu, tem bolj ponehava veter in slednje res utihne ter zaspri. Krone visokih dreves na moju uspavanko.

"Meluzina, prejela si svoj dar, vsaj sem ti tudi daroval moko iz najlepšega zrna. O, jaz vem, da temno moč, a takoj obrne pogled so njen blagodarni bogovi še na klonjeni, da obrača Triglav na meč ob pasu.

"Nas svojo prejasono glavo. Hvala Bil je res že starček, a vendar je še vedno svež in poln moči. Njegovi udje so močni kakor jeklko, prsa kakor iz železa. Na obra-

ščivnostni mož se globoko pri-

Dobro dobitje!

Veter žiga vedno ostreje ter raznaša moko po polju in logih. "Da, lastno dete", šepeče mož v gozdu, "lastno dete vam dan, Mož se radostno nasmeja, ko vidi, da Meluzina prejema njegov dar, da ga ne zavrača.

"Kolikor bolj se približi čaravniki črnemu lesu, tem bolj ponehava veter in slednje res utihne ter zaspri. Krone visokih dreves na moju uspavanko.

"Meluzina, prejela si svoj dar, vsaj sem ti tudi daroval moko iz najlepšega zrna. O, jaz vem, da temno moč, a takoj obrne pogled so njen blagodarni bogovi še na klonjeni, da obrača Triglav na meč ob pasu.

"Nas svojo prejasono glavo. Hvala Bil je res že starček, a vendar je še vedno svež in poln moči. Njegovi udje so močni kakor jeklko, prsa kakor iz železa. Na obra-

ščivnostni mož se globoko pri-

Dobro dobitje!

Veter žiga vedno ostreje ter raznaša moko po polju in logih. "Da, lastno dete", šepeče mož v gozdu, "lastno dete vam dan, Mož se radostno nasmeja, ko vidi, da Meluzina prejema njegov dar, da ga ne zavrača.

"Kolikor bolj se približi čaravniki črnemu lesu, tem bolj ponehava veter in slednje res utihne ter zaspri. Krone visokih dreves na moju uspavanko.

"Meluzina, prejela si svoj dar, vsaj sem ti tudi daroval moko iz najlepšega zrna. O, jaz vem, da temno moč, a takoj obrne pogled so njen blagodarni bogovi še na klonjeni, da obrača Triglav na meč ob pasu.

"Nas svojo prejasono glavo. Hvala Bil je res že starček, a vendar je še vedno svež in poln moči. Njegovi udje so močni kakor jeklko, prsa kakor iz železa. Na obra-

ščivnostni mož se globoko pri-

Dobro do

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta
1908.Inkorporirana 22. aprila 1909
v državi Penn.

Sedež: Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
 Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
 Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
 1. Pom. tajnik: FRANC VIDROVČIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
 2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
 Blagajnik: JOSIP ŽELJE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Pom. blagajnik: ANTON HOCEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNJI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Wilcock, Pa.
 1. nadzornik: NIKOLAJ POVSHE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
 2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kana.
 1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
 2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 543 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradnik, so ujutro prešeli, pošljati vse dopise naravnosti na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potem Poštnih, Expresnih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih dekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pa., in tako naslovljene pošljajo z mesčnim poročjem na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakre pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanno uradu glavnega tajnika, da se v prihodnjem popravi.

Žrtev sodnije.

KRIMINALNI ROMAN.

PRIREDIL J. T.

(Nadaljevanje.)

5

Bil je visoke postave in lepega obraza. Navzoče ženske so se v svojih sreih takoj zavzele zanj. — Bil je temne polti, krasnih črnih kodastnih las in malih brk. Iz njegovega obraza, posebno pa iz oči, je sevala velika inteligencija.

Na prva vprašanja glede rodu, starosti in poklicja je hitro odgovoril, nakar se je dvignil državni pravnik ter začel govoriti s prepričevalnim glasom.

Najprej je pojasnil porotnikom veliko važnosti tega slučaja ter jih pozival, naj vse pozabijo, kar so slišali ali čitali o drami v Maningfordu, ampak naj presodijo po svoji vesti in svojem najboljšem prepričanju.

S par besedami je opisal značaj umorjenega in označil vzroke, ki so dovedeli obtožence do umora.

— Vsakemu otroku je znano — je reklo — da je Mowbray smrtno sovraščal pokojnika. To sovraštvo ni poznalo nobenih mej. Kako veliko je bilo, je razvidno iz dejanja obtožencev. Veliko sosedov je poskušalo spričajniti oiba mlada moža, toda vsi poskusi so se izkazali kot neuspešni. — Med njima je najbolj posredoval stotnik Kendall, ki stanuje v Maningfordu. — Po dolgotrajnem prigovarjanju se je obtožencev vdal, da bo prišel k stotniku Kendallu na sestank s Trinkallom.

Dan za ta sestanke je bil določen na 11. novembra zvečer.

Zbral se je bilo precej gostov. Med njimi tudi Trinkall, njegova žena pa ni mogla priti, češ, da ji je slabo. Obtožencev ni bilo.

Po deseti uri se je gospod Trinkall poslovil. — Četrte ure pozne sta ga videli dve priči na mostu, vodečem preko Avone. Spremljal ga je gospod Mowbray iz Manningford House.

Priči sta videli natanko in sta se zelo čudili, kako sta se mogla sestati ta dva smrtna sovražnika.

Priči se nista mogli matiti, ker je bila mesečna noč in sta se nahajala v neposredni bližini običnih gospodov. Trinkall je imel na sebi dolgo zapeto suknjo in na glavi mehak klebek. Mowbray je bil oblačen v jahalno obliko.

Priči sta nadalje izpovedali, da sta šla gospoda preko mosta in zavila ob bregu na levo. Nad vodo je plaval plasti megle. Ko sta izginila v to meglo, ju ni mihče več videl. Naslednje jutro pa so nali ob samotni poti na bregu truplo Francisca Trinkalla. Truplo je bilo zmurnjeno. Nesrečnik je bil zahrabrtno napaden. O ranah bodo načinčane izpovedali zdravniški izvedenci.

Naslednje jutro je prišel policijski načelnik k Mowbrayu. Dobil ga je sedemčeta v naslonjeni z izvinjeno nogo. Po obrazu in po rokah je imel vse polno prask, torej znamenja o hudem boju. Na vse vprašanja, kje je bil prejšnji večer, je trdovratno molčal. Izjavil je samo, da ne more povediti, kje je bil.

Gospodovi porotniki, premislite natančno to obtožencevo izjavo. Ali je to resnica, kar pravi — S kom se je sestal oni večer? Prejajte po svoji vesti in po svojem najboljšem prepričanju.

Ženske v dvorani so začele šepetati, in mir je nastal šele tedaj, ko je sodnik dvakrat ali tikrat pozvonil.

Kot prvo pričo so zasliskali stotnika Kendall.

— Vaše ime je Thomas Kendall, bivši častnik in živite, odkar ste bili vpravjeni v Maningford? — pe vprašal predsednik.

— Da.

— Na Manningfordu ste se seznanili z obtožencem in umerjeno?

— Da, oba sem prav dobro poznal.

— Ali sta bila prijatelja, ko sta se seznanili z njima?

— Da, tedaj ko sem ju spoznal, sta bila prijatelja.

— V zadnjem času sta se pa nekaj skregala, kaj ne, in se nista mogla več videti?

— Da, tako je.

— Ali se dobro spominjate 1. novembra? — Česa se najbolj spominjate?

— Jaz sem bil onega večera priredil male pojedino. — Navzoč je bil tudi gospod Trinkall. Povabil sem bil tudi njegovo sogredo in gospoda Mowbraya, pa nista prišla. — Prva je rekla, da jo glava boli, drugi pa so sploh ni opravili.

— Ali ste bili gospoda zato pozvali, da bi se pobotali?

— Da, upal sem, četvrno nisem bil preprican.

— Torej Mowbray se sploh ni opravil?

— Ne.

— Ali se morete spomniti, kdaj je bil odšel gospod Trinkall?

— Deset minut je bilo po desetih.

SIX IN ONE SUBMARINE PIPE

ALI STE se videli ČUDOVITO "submarine pipe"? Ravno značilnost, vendar vseeno novost tajna v obliki submarine. Velik Span je že imat. Vsebuje SEST PREMETOV.

1. Izvratna fajfa. Vleči lahko, kar mihiča \$10.00 na izgu.

2. Vlajgalec. Vi ne potrebuje žveplenk ako imate to fajfu. Vlajgalec je na koncu fajfe.

3. Svinčnik. Vselej pri roki.

Leži v fajfi ak so ga ne rabl.

4. Calendar. Ki se ga prenovi

na leta do leta. Spremen pod streljih pasom, ki so ga ne rabl.

5. Nož za smodke odrezati. Ojster v srednjem pasu in odreže vsako smodko.

6. Pila za nohte. Platin na strani, ki pokriva vlajgalec je ojster, da hrani nohte.

NOVOST NOVOST!

Restav fajfe izgleda kot kaže sliko, cudo vseh cud; seveda jo morate videti, da si jo morete predstaviti. Izdelana iz najboljšega lesa, kotara

je nemškega pravega srebra.

Cena teži čudovit fajfa samo nekaj časa \$2.50. Samo vlajgalec je vreden tri denari. Če prav ne kradete, je rabite. Je lep dar, posebno za vojake.

Veliko šale boste imeli s to fajfo. Pošljite nam le 15c. v denarju ali znamkoi, za poštnino in poslali vam bomo fajfo s obratno pošto. Platili boste C. O. D. \$4.36, ko dobite fajfo. Odjemate izvan Zedinjenih držav morate poslati \$2.50 z narocilom. Narocilote se danes. Cena bo vedno brez objave.

UNION SALES CO.
1757 W. Superior St., Novelty Dept. 1, Chicago.

IZ URADA

Z. J. P. D.

JOHNSTOWN, PENNA.

GLAVNI ODBORNIKI Z. J. P. D.

Predsednik: PRIMOŽ KOGOJ, 3904 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Podpredsednik: J. A. MATIJASCIĆ, c.of Woodlawn Trust Co., Wood

lawn, Pa.

Gl. tajnik: JOS. DUPIN, 815 Bradley Alley, Johnstown, Pa.

Tajnik za slov. oddelek: PETER SRNOVRSNIK, P. O. Box 27

Forest City, Pa.

Blagajnik: ŠTEFAN HORVATIĆ, c.of First National Bank Alliquip

pa, Pa.

Vrhovni povevodja in arhivar: IGN. HUDE, 82 Cortlandt St., New

York, N. Y.

MADZORNI ODBOR:

za slovenski oddelek:

Ga. AGNES ZALOKAR, Cleveland, O.

JOSIP REMS, New York, N. Y.

za hrvaški oddelek:

JURAJ NORŠIĆ, Cleveland, O.

JURAJ BRASIC, Johnstown, Pa.

Dopisi

Cleveland, O.

V prilog koncertu Z. J. P. Drustva, ki se ima vrati septembra t. l., se mi zdi potrebno, da se ne koliko razmotri. Vrhovni povevodja Ig. Hudé nam je določil pesmi, katere se bodo rabilne za koncert. Toraj, delo je pričeto, izgovorila na nobenega, da je bila priprava za koncert prekasno objavljena odvisna je tedaj vse od nas, v prvi vrsti od povevodja. Poskrbijo mi takoj pesmi, katerih morda nimajo in so bile obdrbrane za koncert. Pesmi niso prav lahke za prizvajanje, vendar pa so skupne nastope primerne. Večno lepe pesmi Jadranovo morje, Slovanski brod Na dan Slovani! Opomin k petju itd. so nam garancija, da bo slednji zadovoljen, kdor bo prispeval koncertu, če ima pevski talent ali ne. Prireditev seveda je odvisna od nas neveč v pevki, da se kar mogoče spopolni vsak piamo forte, riten., cresc. in splošne fine, katere skladbe zahteva. Upam da bodo sklopovodje to vpoštivali.

Pristopilo je pevsko društvo "Lira" iz Chicago v naš krog: delujmo da bodo zato, da pristopijo ostača pevska društva v okolici Chicago, ker prepričan sem, da ga niso primernejšega kraja po newyorskemu koncertu, kot je Chicago, oziroma eno izmed mest v okolici. Kdo izmed nas bi rad pohitel v gostoljubni Joliet, razvijajoči se Waukegan, v napredno mesto Milwaukee itd. Povsed imajo pevska društva in uverjen sem, da jih z malo agitacijo prisobimo. Zato pa, gg. tajnici slovenskih društv, na ne smejte biti prezavrgnjeni, in dolžnost naša je, da se zanimamo za slovensko pesem.

Pristopilo je pevsko društvo "Lira" iz Chicago v naš krog: delujmo da bodo zato, da pristopijo ostača pevska društva v okolici Chicago, ker prepričan sem, da ga niso primernejšega kraja po newyorskemu koncertu, kot je Chicago, oziroma eno izmed mest v okolici. Kdo izmed nas bi rad pohitel v gostoljubni Joliet, razvijajoči se Waukegan, v napredno mesto Milwaukee itd. Povsed imajo pevska društva in uverjen sem, da jih z malo agitacijo prisobimo. Zato pa, gg. tajnici slovenskih društv, na ne smejte biti prezavrgnjeni.

Cena zvezku je \$1.00.

Ig. Hudé.

SLOVENEC

Ima v zalogi Columbia gramofone, Slovenske, Hrvatske in spletih v vsej jedilni Columbia plošča.

Diamante, zlatnine, ure, srebrina in spletih kar želite v zlatnici ali gramofonih in ploščah.

Cenike pošljamo brezplačno.

IVAN PAJK,
Jeweler & Columbia Graphophone Dept.

456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

Dr. Koler

SI OVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specjalist v Pittsburgu, ki ima 25-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni.

Mestni uradnik, ki ga izumel dr. prof. Erlich. Če imate možnole ali mehurice po žalosti, v grlu, izpadanje laži, bolesine v kostah, pride in izboljši vam bori kri. Na takojce, ker te bolesni se nase.

Vse možne bolezni zdravim po okrajšanih metodah. Kakor hitro opazite, da vam prenehajte zdravje, ne kažite, ker te bolesni se nase.